

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ประเภทของเครื่องมือ ทางภูมิศาสตร์ควรรู้

ครูผู้สอน

ครูสุกฤณา

นกเทียน

ครูนจักษ์

สุขเจริญ



ประเภทของเครื่องมือ ทางภูมิศาสตร์ควรรู้



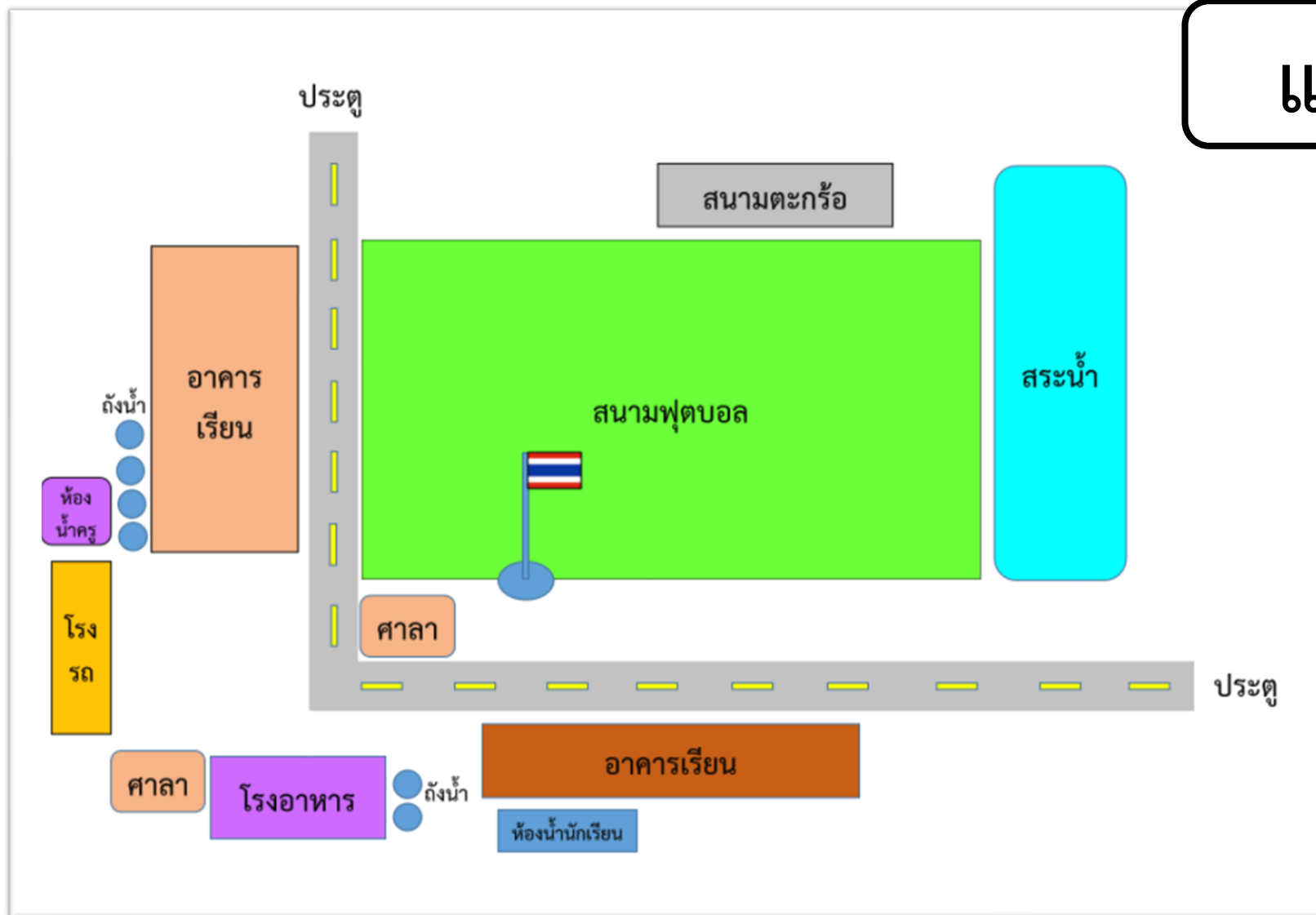
จุดประสงค์การเรียนรู้

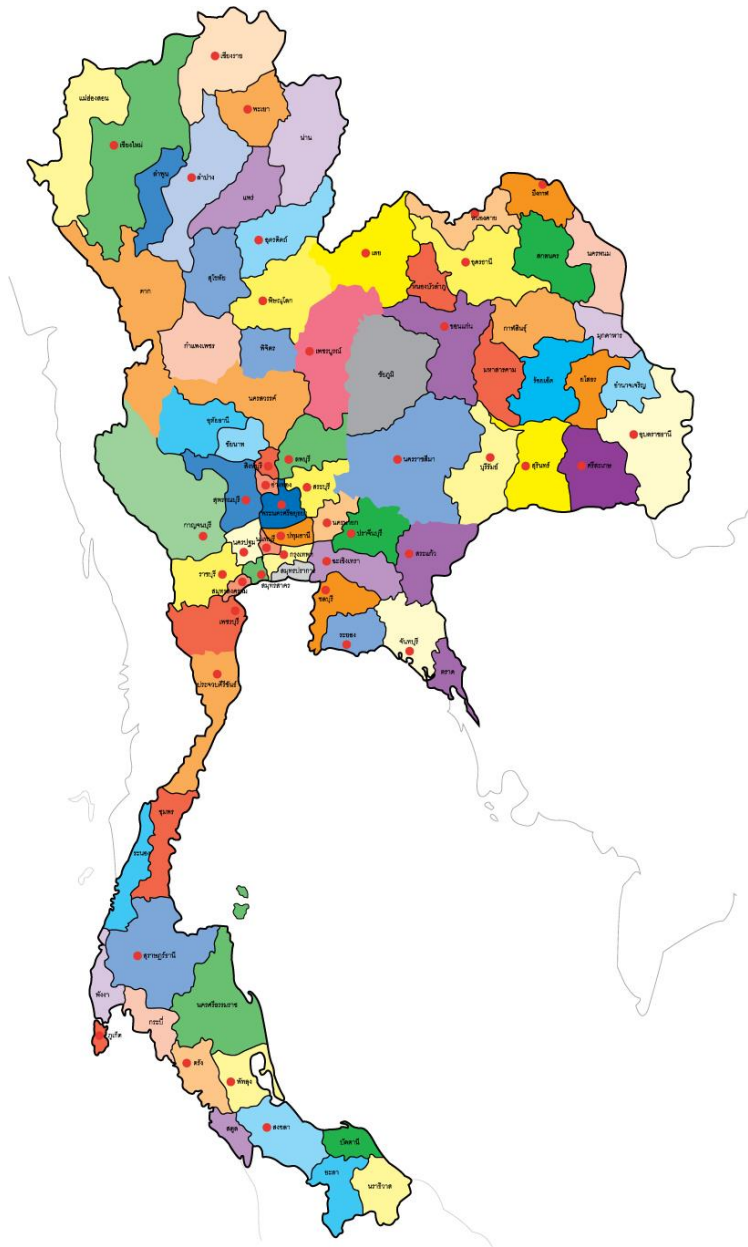


ที่มาของรูปภาพ <http://thudsanawan๙๗.blogspot.com>

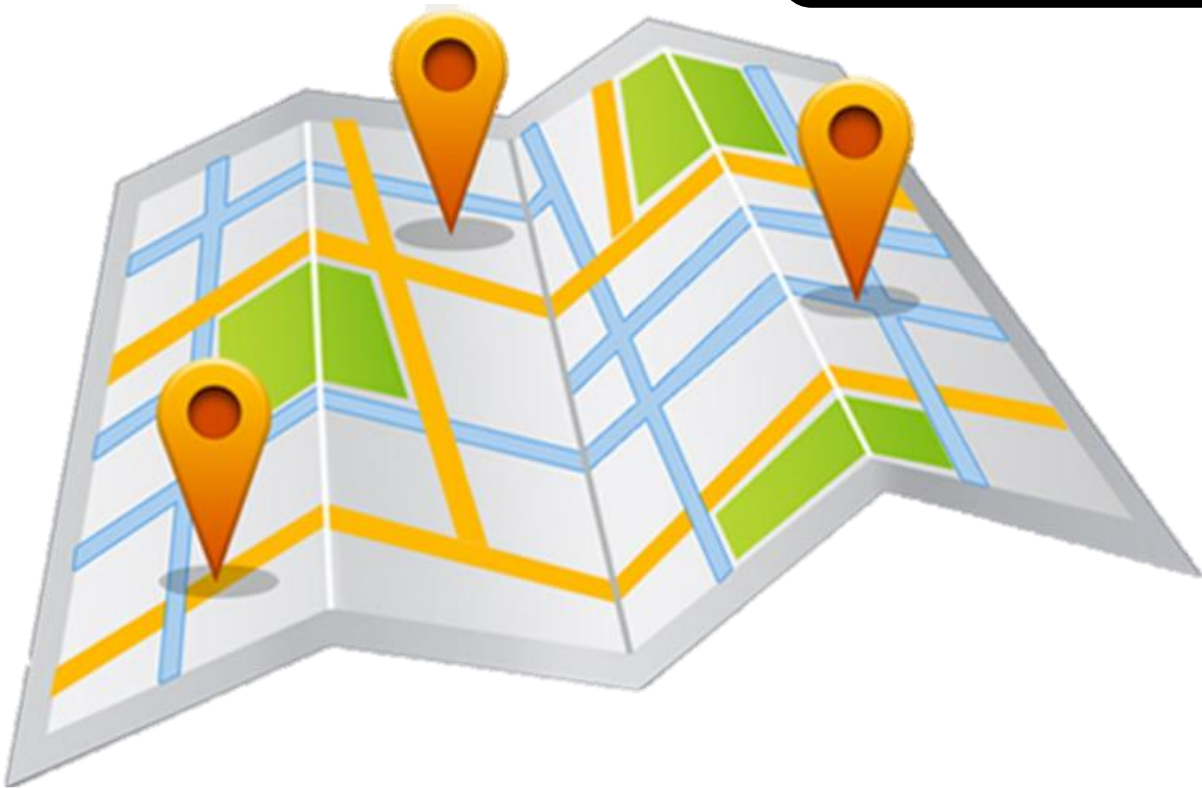
๑. อธิบายประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
๒. วิเคราะห์การใช้งานของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ของแต่ละประเภท
๓. เห็นความสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

แผนผัง





แผนที่



ภาพถ่าย



ที่มาของรูปภาพ <http://province.m-culture.go.th/prachuapkhirikhan/?p=5547>



ที่มาของรูปภาพ <https://petmaya.com/20-perfectly-timed-pics-that-will-make-you-look-twice>



เข็มทิศ



ลูกโลก

คำถามเรียนรู้

ให้นักเรียนชวนคิด



๑. นักเรียนรู้จักเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
ชนิดไหนบ้าง จงยกตัวอย่าง



๒. เครื่องมือที่ยกตัวอย่างมานั้น มีความสำคัญ
อย่างไรกับชีวิตประจำวันบ้าง
จงยกตัวอย่างและอธิบาย



ประเภทเครื่องมือทางภูมิศาสตร์



เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ความหมาย

สิ่งที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับ ตำแหน่ง
ทำเลที่ตั้ง การกระจาย ขอบเขต ความหนาแน่นของข้อมูล และ
ปรากฏการณ์ต่าง ๆ



เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลทางภูมิศาสตร์

แบ่งเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

- ◆ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทให้ข้อมูล
- ◆ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทใช้หาข้อมูล

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทให้ข้อมูล ได้แก่ ลูกโลก แผนที่
ข้อมูลสถิติ กราฟและแผนภูมิแผนภาพ ภาพถ่ายทางอากาศ
ภาพจากดาวเทียม และอินเทอร์เน็ต

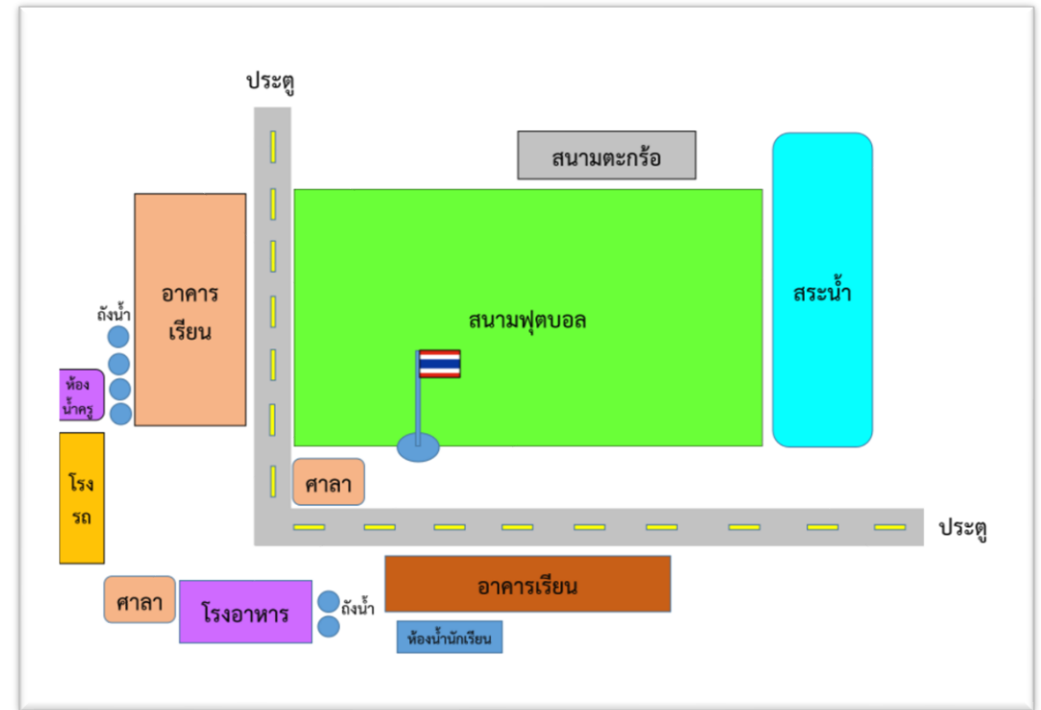


เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทใช้หาข้อมูล ได้แก่ เข็มทิศ
เครื่องมือวัดพื้นที่ เทปวัดระยะทาง เครื่องย่อขยายแผนที่ กล้องวัด
ระดับ กล้องสามมิติ กล้องสามมิติแบบพกพา และเครื่องมือวัด
ลักษณะอากาศแบบต่าง ๆ เช่น เทอร์มอมิเตอร์ บารอมิเตอร์ และ
เครื่องมือวัดน้ำฝน เป็นต้น



แผนผัง

เป็นการย่อส่วนพื้นที่ขนาดเล็ก
เช่น บ้าน โรงเรียน ลงบนแผ่นกระดาษ
โดยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ช่วยให้ เข้าใจ
และทราบตำแหน่งได้ ง่ายยิ่งขึ้น



แผนที่

เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ โดยการย่อ
ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นโลกให้มีขนาด
เล็กลงตามมาตราส่วน และแสดงข้อมูล
ดังกล่าวด้วยสัญลักษณ์ลงบนวัสดุต่าง ๆ



ภาพถ่าย

ใช้ในการอธิบายถึงความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมของพื้นที่จริง
ซึ่งสามารถระบุตำแหน่งที่ตั้งได้



เข็มทิศ

เป็นเครื่องมือบอกทิศทางอย่างง่าย ๆ
โดยจะทำปฏิกิริยากับแม่เหล็กโลกและ
แสดงค่าของมุมบนหน้าปัด



ลูกโลกจำลอง

ลูกโลกจำลองเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อจำลองลักษณะของโลก แสดงที่ตั้ง อาณาเขต พรมแดนของประเทศต่าง ๆ





ช่วงนี้ ช้อไหนกันแน่

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ข้อใดเป็นเครื่องมือประเภทอุปกรณ์

ก. ลูกโลก

ข. เข็มทิศ

ค. แผนที่

ง. ภาพถ่ายทางอากาศ

๒. ข้อใดเป็นอุปกรณ์สำคัญในการศึกษาภูมิศาสตร์ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อจำลองสิ่งที่เกิดขึ้น โดยสร้างบน แผ่นแบนราบย่อขนาดให้เล็กลงตามอัตราส่วน

ก. ลูกโลก

ข. เข็มทิศ

ค. แผนที่

ง. ภาพถ่ายทางอากาศ

๓. องค์ประกอบของแผนที่คืออะไร

ก. สี และเส้น

ข. เส้น และขนาด

ค. สิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนแผนที่

ง. รูปร่าง สี ขนาดและเส้น

๔. หากต้องการดูทิศที่แม่นยำสมควรใช้อุปกรณ์ในข้อใด

ก. ดวงอาทิตย์

ข. เข็มทิศ

ค. ดวงจันทร์

ง. นาฬิกาทราย

๕. ข้อใดเป็นข้อมูลด้านวัฒนธรรม

ก. บ้านเรือน

ข. ภูเขา

ค. แม่น้ำ

ง. สภาพภูมิประเทศ



ช่วงนี้มีคำตอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ข้อใดเป็นเครื่องมือประเภทอุปกรณ์

ก. ลูกโลก

ข. เข็มทิศ

ค. แผนที่

ง. ภาพถ่ายทางอากาศ

๒. ข้อใดเป็นอุปกรณ์สำคัญในการศึกษาภูมิศาสตร์ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อจำลองสิ่งที่เกิดขึ้น โดยสร้างบน แผ่นแบนราบย่อขนาดให้เล็กลงตามอัตราส่วน

ก. ลูกโลก

ข. เข็มทิศ

ค. แผนที่

ง. ภาพถ่ายทางอากาศ

๓. องค์ประกอบของแผนที่คืออะไร

ก. สี และเส้น

ข. เส้น และขนาด

ค. สิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนแผนที่

ง. รูปร่าง สี ขนาดและเส้น

๔. หากต้องการดูทิศที่แม่นยำควรใช้อุปกรณ์ในข้อใด

ก. ดวงอาทิตย์

ข. เข็มทิศ

ค. ดวงจันทร์

ง. นาฬิกาทราย

๕. ข้อใดเป็นข้อมูลด้านวัฒนธรรม

ก. บ้านเรือน

ข. ภูเขา

ค. แม่น้ำ

ง. สภาพภูมิประเทศ

ชั้นปฏิบัติ



คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒

เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ควรรู้



คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

นักเรียนทำใบงานที่ ๒

เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ควรรู้

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๒ เรื่อง
เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ควรรู้
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงาน
๓. ครูเดินดูความเรียบร้อยและให้
ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๒

เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ควรรู้



ใบงานที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ความรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เครื่องมือสำรวจในโรงเรียนและชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ความรู้
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำตอบมาใส่ในกรอบข้อความให้สัมพันธ์กันและถูกต้อง

แผนผัง

แผนที่

ภาพถ่าย

๑.เป็นเครื่องมือที่เขียนย่อสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่
ในพื้นที่จริงลงบนแผ่นกระดาษหรือวัสดุแบนราบอื่น ๆ
๒.แผ่นภาพที่บันทึกได้จากกล้องถ่ายรูป
รูปถ่ายแสดงข้อมูลทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่บริเวณต่าง ๆ
๓. เป็นเครื่องมือที่นำสิ่งต่าง ๆ
บนพื้นผิวโลกที่กว้างใหญ่ส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดมาแสดง
ไว้ในกระดาษหรือวัสดุพื้นราบ

เฉลยใบงานที่ ๒

เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ควรรู้



เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ความรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เครื่องมือสำรวจในโรงเรียนและชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ความรู้
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำตอบมาใส่ในกรอบข้อความให้สัมพันธ์กันและถูกต้อง

แผนผัง

แผนที่

ภาพถ่าย

๑. **แผนผัง** เป็นเครื่องมือที่เขียนย่อสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่จริงลงบนแผ่นกระดาษหรือวัสดุแบนราบอื่น ๆ
๒. **ภาพถ่าย** แผ่นภาพที่บันทึกได้จากกล้องถ่ายรูป รูปถ่ายแสดงข้อมูลทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่บริเวณต่าง ๆ
๓. **แผนที่** เป็นเครื่องมือที่นำสิ่งต่าง ๆ บนพื้นผิวโลกที่กว้างใหญ่ส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดมาแสดงไว้ในกระดาษหรือวัสดุแบนราบ

สรุปบทเรียน

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ คือ สิ่งที่ใช้ศึกษาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับตำแหน่ง ทำเล ที่ตั้ง ขอบเขต ความหนาแน่น และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อการศึกษาโลก และ ปรากฏการณ์บนโลกอย่างยิ่งเพราะช่วยให้มองเห็นภาพของโลกได้อย่างชัดเจน ทำให้มีความหลากหลายทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในแต่ละบริเวณ และในการทำ ความเข้าใจจึงต้องใช้ เครื่องมือเข้ามาช่วยในการศึกษาหาข้อมูล

บทเรียนครั้งต่อไป

แผนผังภูมิศาสตร์ใกล้ตัว





สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๓

เรื่อง ชุมชนสุขสันต์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

